
ETNOLINGWISTYKA

PROBLEMY JĘZYKA I KULTURY

38

UNIwersYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
WYDZIAŁ FILOLOGICZNY

KOMISJA ETNOLINGWISTYCZNA
PRZY MIĘDZYNARODOWYM KOMITECIE SŁAWISTÓW

KOMISJA ETNOLINGWISTYCZNA KOMITETU JĘZYKOZNAWSTWA PAN

Redaktor w latach 1988–2018
JERZY BARTMIŃSKI

Redaktor naczelny
STANISŁAWA NIEBRZEGOWSKA-BARTMIŃSKA

Zastępca redaktora naczelnego
ADAM GŁAZ

Sekretarz
MARTA NOWOSAD-BAKALARCZYK

Kolegium redakcyjne t. 38.

ANNA PAJDZIŃSKA, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska
ALENA RUDENKA, Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk, Warszawa, Polska
SEBASTIAN WASIUTA, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska

Rada naukowa

JAN ADAMOWSKI, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska
DEJAN AJDAČIĆ, Uniwersytet Gdański, Polska
YAKUBU MAGAJI AZARE, Bayero University, Nigeria
ELENA BEREZOVIČ, Uralski Uniwersytet Federalny, Jekaterinburg, Rosja
FELIKS CZYŻEWSKI, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska
DAVID SCOTT DANAHER, Uniwersytet w Wisconsin-Madison, USA
ALOJZAS GUDAVIČIUS, Uniwersytet Szawelski, Litwa
ALEKSEJ JUDIN, Uniwersytet w Gent, Belgia
ALLA KOZHINOWA, Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków, Polska
ROMAN LEWICKI, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska
CARSTEN LEVISEN, Uniwersytet Roskilde, Dania
SVITLANA MARTINEK, Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, Ukraina
MICHAEL J. MIKOŚ, Uniwersytet w Wisconsin, USA
JONATHAN ROPER, Uniwersytet w Tartu, Estonia
SVETLANA TOLSTAJA, Rosyjska Akademia Nauk, Moskwa, Rosja
JAMES WILLIAM UNDERHILL, Université de Rouen, Francja
IRENA VAŇKOVÁ, Univerzita Karlova, Praga, Czechy
ANNA WIERZBICKA, Australijski Uniwersytet Narodowy, Canberra, Australia
JÖRG ZINKEN, Institut für Deutsche Sprache, Mannheim, Niemcy

ETNOLINGWISTYKA

PROBLEMY JĘZYKA I KULTURY

38

Lublin 2026

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

Zespół recenzentów tomu 38.

AHMED ABDELRAHEEM (Uniwersytet w Siedlcach, Polska), SADIA BELKHIR (Uniwersytet Moulouda Mammeriego, Tizi-Ouzou, Algieria), MARTA BJELETIĆ (Serbska Akademia Nauk, Belgrad, Serbia), BENJAMIN BROSIG (Uniwersytet Nazarabajewa, Astana, Kazachstan), BARBARA BRZEZICKA (Uniwersytet Gdański, Polska), DOROTA BRZOZOWSKA (Uniwersytet Opolski, Polska), WALDEMAR CZACHUR (Uniwersytet Warszawski, Polska), MAGDALENA DANIELEWICZOWA (Uniwersytet Warszawski, Polska), IGNACY DOLIŃSKI (Uniwersytet Warszawski, Polska), ROMAN GAWARKIEWICZ (Uniwersytet Szczeciński, Polska), ILIANA GENEW-PUHALEWA (Uniwersytet Warszawski, Polska), SAMI HONKASALO (Uniwersytet w Helsinkach, Finlandia), AMIR KAPETANOVIĆ (Instytut Języka Chorwackiego i Lingwistyki, Zagrzeb, Chorwacja), PIOTR KŁADOCZNY (Uniwersytet Zielonogórski, Polska), KATARZYNA KŁOSIŃSKA (Uniwersytet Warszawski, Polska), MAREK KOCHAN (Uniwersytet SWPS, Warszawa, Polska), ALLA KOZHINOWA (Polska Akademia Nauk, Kraków, Polska), ALLA KRAVCHUK (Polska Akademia Nauk, Kraków, Polska), HALINA KUREK (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), MARZENA MARCZEWSKA (Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce, Polska), EWA MASŁOWSKA (Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska), MAŁGORZATA MISIAK (Uniwersytet Wrocławski, Polska), DOROTA PAZIO-WLAZŁOWSKA (Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska), MACIEJ RAK (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), BEATA RASZEWSKA-ŻUREK (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), DOROTA REMBISZEWSKA (Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska), TOMASZ ROKOSZ (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Lublin, Polska), ALENA RUDENKA (Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska), KRISTINA RUTKOVSKA (Uniwersytet Wileński, Litwa), EKATERINA RYCHEVA (Uniwersytet Karola, Praga, Czechy), KAZIMIERZ SIKORA (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), MAGDALENA STECIAĞ (Uniwersytet Zielonogórski, Polska), IDA STRIA (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz, Polska), ANDRZEJ SZUBERT (Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań, Polska), ANNA TYRPA (Polska Akademia Nauk, Kraków, Polska), LUCYNA WARDA-RADYS (Uniwersytet Gdański, Polska), VIOLETTA WRÓBLEWSKA (Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polska), ANETA ZAŁAZIŃSKA (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), DOROTA ZDUNKIEWICZ-JEDYNAK (Uniwersytet Warszawski, Polska), ANNA ZIELIŃSKA (Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska), HANNA ZOWCZAK (Uniwersytet Warszawski, Polska), MAGDALENA ZYGA (Uniwersytet Szczeciński, Polska)

Redakcja wydawnicza

ADAM GŁĄZ

STANISŁAWA NIEBRZEGOWSKA-BARTMIŃSKA

MARTA NOWOSAD-BAKALARCZYK

Projekt okładki i stron tytułowych

JERZY DURAKIEWICZ

Skład

ARTUR DROZDOWSKI

Wydanie czasopisma zostało sfinansowane przez Uniwersytet Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie.

Wersja elektroniczna dostępna na stronie: journals.umcs.pl/et

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2026

ISSN 0860-8032

e-ISSN 2449-8335

Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

ul. Idziego Radziszewskiego 11, 20-031 Lublin

tel. 81 537 54 24

www.wydawnictwo.umcs.eu

Dział Handlowy

tel./faks 81 537 53 02

Księgarnia internetowa: www.wydawnictwo.umcs.eu

e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

SPIS TREŚCI

I. ROZPRAWY I ANALIZY

1. Галина Кабакова (Университет Сорбонна, Париж, Франция), Н.И. Толстой и московская этнолингвистическая школа / N. I. Tolstoy and the Moscow ethno-linguistic school 9
 2. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Specyfika słowników etnolingwistycznych (kontekst kogni-tywny) / The special status of ethnolinguistic dictionaries (a cognitive perspective) 19
 3. Галина Яворська (Національний інститут стратегічних досліджень, Київ, Україна), Етнолінгвістическіє словари і динаміка когнітивних орієнтацій: что необходимо фиксировать и почему? / Ethnolinguistic dictionaries and the dynamics of cognitive orientations: what needs to be recorded and why? 37
 4. Irena Vaňková (Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Praha, Czechy), Veronika Vodrážková (Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Praha, Czechy), The body in mind, language, and culture: A lexicon of Czech somatic concepts *in spe* / Ciało w umyśle, języku i kulturze: Leksykon czeskich pojęć somatycznych *in spe* 61
- *
5. Magdalena Lipińska (Uniwersytet Łódzki, Polska), O słownikach wyrazów nacechowanych kulturowo Roberta Galissona / On Robert Galisson's dictionaries of culturally marked words 83
 6. Agnieszka Gicala (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska), Exploring the dimensions of linguistic worldview in translation education / Eksplorowanie wymiarów językowego obrazu świata w dydaktyce przekładu 101
 7. Bartosz Pietrzak (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), Cultural-linguistic case study of Early Arabic Poetry: Frame Semantics, mental spaces, Conceptual Integration, and the role of context in meaning construal / Kulturowo-lingwistyczne studium konstruowania znaczenia w poezji staroarabskiej – semantyka ram, integracja pojęciowa i mechanizm naruszania ramy 117
 8. Przemysław Megger (Uniwersytet Warszawski, Polska), Stereotyp językowy a struktura semantyczna zdania. Składniowe środki identyfikacji stereotypu / Linguistic stereotype and the semantic structure of a sentence: syntactic means of identifying a stereotype 137
 9. Irena Vaňková (Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Praha, Czechy), Jan Huleja (Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Praha, Czechy), The cultural concept of *VLAST* [HOMELAND]: An insight into the worldview of Czech university students / Koncept *VLAST* [OJCZYŻNA] – wgląd w obraz świata czeskich studentów 157
 10. Tomasz Kwoka (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska), Paralele karpacko-panońskie – kulturemy geografii mentalnej w języku i kulturze Rusinów w Polsce

i Serbii (Wojwodinie) / Carpathian-Pannonian parallels: Culturemes of mental geography in the language and culture of Ruthenians in Poland and Serbia (Vojvodina)	179
11. Maciej Laskowski (Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań, Polska), Leszek Szymański (Uniwersytet Zielonogórski, Polska), Negatywny językowy obraz Polski zawarty w podrózpisarstwie angielskim drugiej połowy XVIII w. / A negative linguistic view of Poland in the English travel writing of the second half of the 18th century	199
12. Marta Nowosad-Bakalarczyk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Od pobłażania do szacunku. O zmianach konceptu <i>TOLERANCJA</i> w polskiej lingwokulturze (w świetle danych leksykograficznych) / From indulgence to respect: changes in the Polish cultural concept of <i>TOLERANCJA</i> ('tolerance') in lexicographic sources	215
13. Aleksander Kacprzak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska), Koncept <i>MIŁOŚĆ</i> w języku amharskim w świetle danych systemowych / The concept of LOVE in Amharic in the light of systemic data	237
14. Marta Chojnacka-Kuraś (Uniwersytet Warszawski), Karolina Czerkas (Uniwersytet Warszawski), <i>CHOROBA</i> jako kategoria pojęciowa o strukturze prototypowej / <i>CHOROBA</i> ('illness/ disease') as a prototype-based conceptual category	257
15. Marzena Miśkiewicz (Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków, Polska), Profilowanie i wartościowanie pojęć we współczesnym polskim dyskursie publicznym (na przykładzie pojęcia <i>WYGODY</i>) / Concept profiling and valuation in contemporary Polish public discourse: The concept of COMFORT	277
*	
16. Mikołaj Jarmakowski (Uniwersytet Gdański, Polska), <i>Bóg się szerzy</i> . Fragment polskiej kosmologii ludowej na tle słowiańskim / <i>Bóg się szerzy</i> . A fragment of Polish folk cosmology against the Slavic background	293
17. Dejan Ajdačić (Wydział Filologiczny, Uniwersytet Gdański, Polska), Jednostki frazeologiczne z nazwami zwierząt domowych w języku polskim i serbskim z punktu widzenia stereotypów płciowych / Phraseological units with names of domestic animals in Polish and Serbian: A study of gender stereotypes	313
18. Agata Bielak (Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, Polska), Rola nazw w rekonstrukcji etnolingwistycznej. Przykład <i>ZAJĄCA</i> / The importance of names in ethnolinguistic reconstruction: The case of <i>ZAJĄC</i> ('hare')	329
19. Lidiia Nepop-Aidachych (Uniwersytet Narodowy „Akademia Kijowsko-Mohylańska”, Kijów, Ukraina), Wzajemne powiązania polskich stereotypów kwiatów i zwierząt: motywacja nazw, zastosowanie, symbolika, działania sprawcze / Connections between flower and animal stereotypes in Polish: Motivation, usage, symbolism, and agency	341
20. Anna Kaczan (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), <i>Na psa urok, na psie klaki...</i> Pies w ludowych praktykach leczniczo-magicznych / <i>Na psa urok, na psie klaki...</i> The dog in folk magic and healing practices	359

II. RECENZJE I OMÓWIENIA

21. Adam Głaz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Wilhelm von Humboldt i lingwistyka amerykańska: Emanuel J. Drechsel, <i>Wilhelm von Humboldt</i>	
--	--

- and Early American Linguistics: Resources and Inspirations*, Cambridge: Cambridge University Press, 2024, xvii + 345 s. 373
22. Agnieszka Gicala (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska), Językowo, poznawczo i praktycznie: modele analiz kognitywnych a językowy obraz świata: Anna Dąbrowska, *Lingwistyka i poetyka kognitywna w praktyce: model językowego obrazu świata w ujęciu hybrydowym*, Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2024, 179 s. 377
23. Svitlana Martinek (Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine), Ethnolinguistics Applied and Thriving: Lauren Sadow, Kerry Mullan, and Cliff Goddard (eds.). 2025. *Explorations in Applied Ethnolinguistics: Words, Cultures, and Global Perspectives*. Springer. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-81681-9> 381

III. Z ŻYCIA NAUKOWEGO

24. Anna Pajdzińska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), Andrzej Bogusławski – poszukiwacz prawdy 389
25. Halina Pelcowa (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Zmarł Profesor Jerzy Reichan – polonista, anglista, dialektolog 395

*

26. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Joanna Szadura (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska), Sprawozdanie z działalności Komisji Etnolingwistycznej przy Międzynarodowym Komitecie Sławistów w latach 2018–2025 399
27. Alla Kozhinowa (Instytut Języka Polskiego PAN, Polska), XVII (Nadzwyczajny) Międzynarodowy Kongres Sławistów (25–30 sierpnia 2025 roku, Paryż, Francja) .. 407
28. Alena Rudenka (Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, Polska), I Konferencja Międzynarodowa ELAN *Linguistic Anthropology in Europe: Past, Present, Futures* 411

IV. NOTY O KSIĄŻKACH

V. KSIĄŻKI I CZASOPISMA NADESŁANE